

Radiohistoriaa ja viestimiesperinteitä vaalivat perinneradiotapahtumat

Tässä artikkelissa esitellään radioamatööri-toiminnan tarjoamia mahdollisuuksia kaikille radiotekniikasta ja yhteydenpidosta sekä luonnossa liikkumisesta kiinnostuneille reserviläisille, jotka haluavat kokeilla uusia toimintamuotoja perinteisen reserviläis-toiminnan rinnalla.

”Ei ole niin vähäistä hommaa, ettei se viestimiehelle kelpaisi”

Mikä on perinneradio?

Käsite perinneradio syntyi 2000-luvun alussa radioamatöörien kiinnostuksesta kunnostaa ja työkennellä toisen maailmansodan aikaisilla radioilla. Kaluston rajallisen määrän vuoksi käsite laajennettiin koskemaan yli 40 vuotta vanhoja sotilasradioita. Tapahtumaa on järjestetty vuodesta 2005 alkaen ja sen innoittajana on Suomen Radioamatööriliiton (SRAL) jäsenten Suomen Puolustusvoimien käyttöä varten ennen talvisotaa perustama ja ylläpitämä radioverkko.

Nykyisin toiminta kattaa kaksi kertaa vuodessa järjestettävät valtakunnalliset tapahtumat, joissa radioamatöörit pitävät yhteyksiä toisiinsa sähkötyksellä (CW) tai puheella (AM/SSB). Tietoja tapahtumista saa Kouvolan Putkiradiomuseosäätiön ylläpitämiltä perinneradiotapahtuman sivuilta. Lisäksi Kangasalan radiokerho, OH3ABN ylläpitämästä perinnepankista voi ladata radioiden huolto- ja käyttöohjeita sekä huoltovarikko palvelee perinneradioiden kunnostajia. Perinneradiot ovat osa suomalaista sotilasradioamatööri ja -harrastetoiminnan historiaa (SRA/SRH), jolla on takanaan vuosikymmenien perinteet.

Tapahtuman kohderyhmä

Perinneradiotapahtuma ei ole kilpailu, vaan kunnioitus vanhoja yli 40-vuotiaita, veteraaniradioita ja niitä käyttäneitä radioveteraaneja kohtaan. Tapahtumien kohderyhmänä ovat kaikki – etenkin suomalaiset radioamatöörit, joita kiinnostavat vanhat sota-ajan kenttäradiot ja muut sotilasradiot. Kiinnostus on voinut syntyä radioihin liittyvistä tarinoista, oman varusmiesajan kokemuksista ja muistoista tai lyhyt- ja pitkäaaltojen kuuntelusta käyttäen vanhoja putkiaajan radioita. Tapahtuma tarjoaa radioamatööreille mahdollisuuden yhteydenpitoon muihin radioamatööriasemiin kunnostetuilla perinneradioilla, motivoi historiallisen radiokaluston kunnostusta ja edistää sähkötyksen käyttöä radioamatööri liikenteessä. Lisäksi yleisradiolähetyksen DX-kaukokuuntelua harrastavat voivat seurata radioliikennettä 160–10 metrin (1.8–30 MHz) lyhytaalloilla.

Perinneradiotoiminta on osa suomalaista sotilasradioamatööri ja -harrastetoiminnan historiaa. Kuvat: Timo Järvi, OH3LMG

Tapahtuma-ajat ja taajuusalueet

Perinneradiotapahtumia järjestetään kaksi (2) kertaa vuodessa. Kesällä ja talvella järjestettävät tapahtumat ovat painotukseltaan hieman erilaiset. Kesällä – Puolustusvoimain lipun juhlapäivänä 4.6. – tai sen läheisyydessä pidetty tapahtuma on vapaamuotoisempi toimintapäivä, joka voi olla perinneradioasemaa operoivan kerhon (tai harrastajan) leiriin tai muuhun kenttäoperointiin liittyvä tapahtuma. Talvella itsenäisyyspäivän 6.12. yhteydessä vietettävä tapahtuma on luonteeltaan korostetun isänmaallishenkinen, sotaveteraanien työtä kunnioittava ja radion merkitystä sodassa esille tuova tilaisuus. Itsenäisyyspäivänä perinneradioasemien toiminta perustuu yksinomaan vanhojen radioiden käyttöön.

Perinneradiotapahtumissa on vakiintunut käyttöön seuraavat taajuudet ja tapahtuma-ajat (Suomen aikaa):

- Taajuusalueet sähkötyksellä 3510–3590 kHz ja 7020–7040 kHz
- Taajuusalueet puheella 3610–3770 kHz ja 7060 – 7080 kHz
- Sähkötyksosuus (CW) kello 08.00–10.00 ja 12.00–14.00
- Puheosuus (AM/SSB) kello 10.00–12.00 ja 14.00–16.00

■ Timo Järvi, OH3LMG

Juupajoen Reserviläiset ry /
Lylyn Viestivarikon radiokerho, OI3V

Liikennöinti- ja työskentelysuositukset

Suositus on, että alle viiden (5) watin teholla lähettävät perinneradioasemat sijoittuvat käytetyn taajuusalueen alkupäähän ja suurempitehoiset loppupäähän. Perinneradioasema voi käyttää asematunnuksen jäljessä lisäosaa /S. Jos laitetyyppi on ollut palveluskäytössä jo toisen maailmansodan aikana, lisätunnuksena voi olla /SA. Vasta-asemina kaikki radioamatööriasemat, laitekanasta riippumatta, ovat tervetulleita mukaan. Myös OI -kutsulla operoivia kiltta-, museo- ja sotilasradioasemia toivotaan mukaan runsaslukuisesti.

Suomalaista tiedonanto- ja viestivälineiden historiaa

Tiedonanto- ja viestivälineiden käytöllä Suomen puolustusvoimissa on pitkä historia kattaen koko kirjoin aina vilkusta valopistooliin ja viestikoirasta kyyhkyseen. Tämän kaluston olemassaolo on monesti huomattu vasta sen puuttuessa. Sotilasradioharrastetoiminnan historiaan ja perinneradiotapahtumissa käytettyihin radioihin voi käydä tutustumassa Lylyn Viestivarikon radiokerhon kotisivuilla.

Linkkejä muihin lähteisiin

Kangasalan radiokerho, OH3ABN: Perinnepankki – Tietoja perinneradiois ta: <https://oh3abn.net/sivut/perinnepankki>
Lylyn Viestivarikon radiokerho, OI3V: Kotisivut: <https://juupajoen-reservilaiset.reservilaisliitto.fi/oi3v>
Perinneradiotapahtumien viralliset kotisivut: <https://www.putkiradiomuseo.fi/PRT>

Maailman tunnetuin SEVER-kaukopartioradio.

Radioamatöörien peltopäivä- ja perinnekäyttöön sopiva LV 407 radioasema.